

KR Household Economic Condition Index (KR-ECI)

ปีที่ 6 ฉบับที่ 68

วันที่ 11 ตุลาคม 2562

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจฯ (KR-ECI) ก.ย. 62 แม้จะปรับตัวดีขึ้น แต่ยังเป็นระดับที่ต่ำ ครัวเรือนมีสัญญาณปรับพฤติกรรมให้สอดคล้องกับข้อจำกัดของรายได้

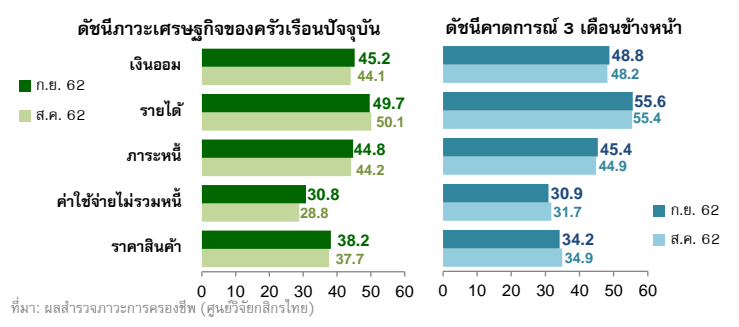
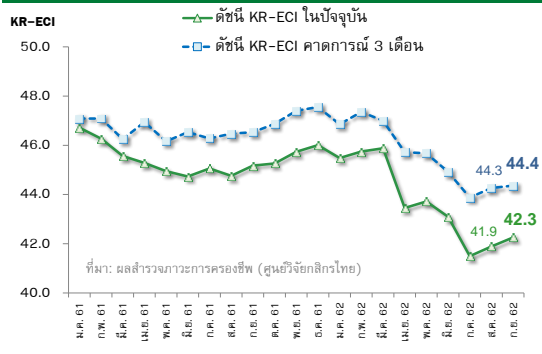
- ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ในเดือนก.ย. 2562 ปรับตัวดีขึ้นจากระดับ 41.9 ในเดือนส.ค. 2562 มาอยู่ที่ระดับ 42.3 จากความกังวลที่ลดลงของครัวเรือนต่อประเด็นเรื่องค่าใช้จ่าย เงินออม ภาระหนี้ และระดับราคาสินค้าในประเทศ แต่กลับมีความกังวลเพิ่มขึ้นต่อประเด็นเรื่องรายได้และการมีงานทำ แสดงให้เห็นว่า ครัวเรือนเริ่มทยอยปรับตัว โดยใช้จ่ายระมัดระวังมากขึ้น และมุ่งเน้นการเก็บออมสำหรับการใช้จ่ายในอนาคต หลังรายได้ยังทรงตัว
- ในขณะที่ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนในช่วงอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ที่ทำการสำรวจในเดือนก.ย. 2562 ยังทรงตัวอยู่ในระดับ 44.4 ใกล้เคียงกับเดือนก่อนหน้าที่ระดับ 44.3 โดยในช่วงระยะ 3 เดือนข้างหน้า (ต.ค.-ธ.ค. 2562) ครัวเรือนมีความกังวลมากขึ้นต่อประเด็นเรื่องค่าใช้จ่ายและราคาสินค้า แต่มีความกังวลลดลงต่อประเด็นเรื่องรายได้ ส่วนหนึ่งเป็นผลของปัจจัยฤดูกาลที่ปกติในเดือนธ.ค. จะมีการใช้จ่ายสูงกว่าเดือนอื่นๆ ของปี และเป็นช่วงที่หลายบริษัทเอกชนปรับขึ้นค่าจ้าง/เงินเดือน รวมถึงจ่ายเงินโบนัสประจำปี
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วงที่ไตรมาสสุดท้ายของปี 2562 ทยอยปรับตัวไปในทิศทางที่ดีขึ้น ส่วนหนึ่งได้รับอานิสงส์จากมาตรการภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปาล์มน้ำมัน และยางพารา มาตรการ “ชิมช้อปใช้” เฟส 1 ที่น่าจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของครัวเรือนบางส่วนในช่วงระยะเวลาสั้นๆ มาตรการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด รวมไปถึงมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอื่นๆ อย่าง “ร้อยเดียวเที่ยวทั่วไทย” และ “เที่ยววันธรรมดา ราคาช็อคโลก” แต่ยังคงติดตามประเด็นเรื่องความรวดเร็วในการฟื้นฟูบ้านเรือนไร้หน้าที่ได้รับความเสียหายจากสถานการณ์น้ำท่วมในหลายพื้นที่ที่จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือหลังกลับเข้าสู่ภาวะปกติซึ่งจะมีผลต่อภาวะการครองชีพของครัวเรือนที่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ในเดือนก.ย. 2562 ปรับตัวดีขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 2 จากระดับ 41.9 ในเดือนส.ค. 2562 มาอยู่ที่ระดับ 42.3 ในเดือนก.ย. 2562 เนื่องจากครัวเรือนไทยที่ทำการสำรวจในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล และต่างจังหวัด มีความกังวลลดลงต่อประเด็นเรื่องค่าใช้จ่าย เงินออม ภาระหนี้สิน และระดับราคาสินค้าภายในประเทศ แต่กลับมีความกังวลมากขึ้นต่อประเด็นทางด้านรายได้และการมีงานของตนเอง โดยในเดือนก.ย. 2562 ครัวเรือนมีความกังวลลดลง ส่วนหนึ่งได้อานิสงส์จากมาตรการภาครัฐที่ออกมาในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของเดือนก.ย. 2562 อย่างมาตรการ “ชิมช้อปใช้” เฟส 1 ที่ทำให้ครัวเรือนบางส่วนลดค่าใช้จ่ายประจำเดือนลงได้ในระยะสั้น สอดคล้องไปกับผลสำรวจพฤติกรรมการใช้

บริการทุกระดับประทับใจ

จ่ายของครัวเรือนจากมาตรการ “ชิมช้อปใช้” ที่ศูนย์วิจัยกสิกรไทยเปิดเผยออกมาในช่วงก่อนหน้าว่า ครัวเรือนที่ทำการสำรวจส่วนใหญ่นำเงินสนับสนุน 1,000 บาทที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ “ชิมช้อปใช้” เฟส 1 ไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นสำหรับชีวิตประจำวัน และวางแผนที่จะใช้เงินจำนวน 1,000 บาทพอดี นอกจากนี้ ครัวเรือนบางส่วนยังเริ่มเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้จ่าย ไม่ว่าจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ใช้ของถูกลง รวมไปถึงซื้อสินค้าน้อยลง เพื่อเก็บออมมากขึ้น หลังรายได้ของครัวเรือนบางส่วนลดลง สะท้อนให้เห็นมุมมองของครัวเรือนต่อภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวในปัจจุบัน

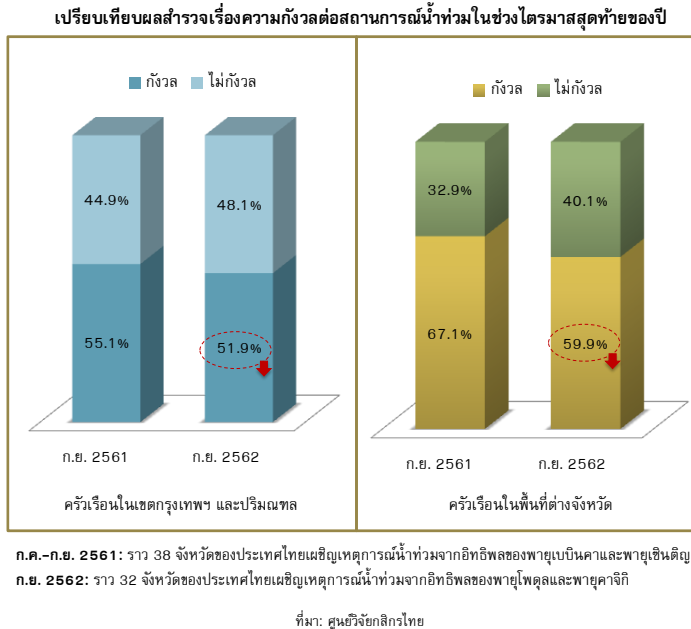
ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR-ECI) องค์ประกอบดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน

ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน (KR Household Economic Condition Index หรือ KR-ECI) จัดทำขึ้นโดยศูนย์วิจัยกสิกรไทย เพื่อให้เป็นเครื่องชี้ที่สะท้อนความรู้สึกของครัวเรือนที่มีต่อภาวะการครองชีพทั้งในปัจจุบัน และในช่วง 3 เดือนข้างหน้า โดยค่าดัชนีที่สูงกว่าระดับ 50 หมายถึง ครัวเรือนส่วนใหญ่มองว่า ภาวะการครองชีพ “ดีขึ้น” ในทางตรงกันข้าม ค่าดัชนีที่ต่ำกว่าระดับ 50 หมายถึงภาวะการครองชีพ “แย่ลง”

หมายเหตุ: ศูนย์วิจัยกสิกรไทยขยายขอบเขตการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไปยังส่วนภูมิภาค (ต่างจังหวัด) ตั้งแต่เดือนกันยายน 2560 เป็นต้นไป

ในขณะที่ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนในช่วงอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ที่ทำการสำรวจในเดือนก.ย. 2562 ยังทรงตัวอยู่ในระดับ 44.4 ใกล้เคียงกับการสำรวจในช่วงเดือนส.ค. 2562 ที่ระดับ 44.3 โดยผลของปัจจัยฤดูกาลทำให้ครัวเรือนส่วนหนึ่ง มองว่า รายได้และค่าใช้จ่ายของตนเองน่าจะปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงอีก 3 เดือนข้างหน้า (ต.ค.-ธ.ค. 2562) ซึ่งโดยปกติแล้ว ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในช่วงเดือนธ.ค. (ของทุกปี) จะสูงกว่าเดือนอื่นๆ ของปี เนื่องจากเป็นช่วงเดือนแห่งเทศกาล และเป็นช่วงเดียวกันกับที่หลายบริษัทเอกชนปรับเพิ่มค่าจ้างและเงินเดือนประจำปี รวมไปถึงการจ่ายโบนัสให้แก่พนักงาน

นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยกสิกรไทยได้ทำการสำรวจเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องความกังวลของครัวเรือนต่อสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2562 หลังสถานการณ์น้ำท่วมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงเดือนก.ย. 2562 พบว่า มากกว่าครึ่งของครัวเรือนไทยที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และพื้นที่ต่างจังหวัดยังมีความกังวลต่อสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงปลายปี 2562 อย่างไรก็ดี เมื่อเทียบกับผลสำรวจ

ในช่วงเดียวกันของปีก่อน พบว่า จำนวนครัวเรือนที่กังวลเรื่องน้ำท่วมลดลงจากปีก่อน ส่วนหนึ่งเนื่องจากสถานการณ์น้ำท่วมในช่วงปีก่อนรุนแรงครอบคลุมพื้นที่ในวงกว้างและกินระยะเวลาที่ยาวนานมากกว่า ซึ่งครัวเรือนที่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลส่วนใหญ่ มองว่า การปรับปรุงสภาพแม่น้ำลำคลอง เช่น ขุดลอกคลองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถระบายน้ำได้อย่างรวดเร็ว เป็นวิธีที่จะช่วยแก้ปัญหาน้ำท่วมได้ดีที่สุด แตกต่างจากมุมมองของครัวเรือนอาศัยในพื้นที่ต่างจังหวัดที่เห็นว่า การจัดสร้างพื้นที่ชะลอน้ำและแหล่งกักเก็บน้ำอุทกภัยเพิ่มขึ้น จะเป็นวิธีที่ช่วยแก้ปัญหาน้ำท่วมได้ดีที่สุด

ข้อเสนอแนะครัวเรือนต่อการจัดการปัญหาน้ำท่วมในประเทศ

ที่มา: ศูนย์วิจัยกสิกรไทย

โดยสรุปแล้ว ดัชนีภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือนไทย (KR-ECI) ในเดือนก.ย. 2562 ปรับตัวดีขึ้นติดต่อกันเป็นเดือนที่ 2 จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่ายของครัวเรือนภายใต้สถานการณ์ที่เศรษฐกิจชะลอลงตัว ประกอบกับครัวเรือนบางส่วนได้อานิสงส์จากมาตรการภาครัฐอย่าง “ชิมช้อปใช้” เฟส 1 ในขณะที่ดัชนีภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนในอีก 3 เดือนข้างหน้า (3-month Expected KR-ECI) ที่ทำการสำรวจในเดือนก.ย. 2562 ทรงตัวใกล้เคียงกับเดือนก่อนหน้า โดยหลักๆ แล้ว ครัวเรือนมองว่า ทั้งรายได้และรายจ่ายจะเพิ่มขึ้นในช่วง 3 เดือนข้างหน้า

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่า ภาวะเศรษฐกิจและการครองชีพของครัวเรือนไทยในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2562 (ต.ค.-ธ.ค.) มีแนวโน้มจะปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง โดยเป็นผลของหลายปัจจัยภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์น้ำท่วมภาคอีสานที่คลี่คลายกลับสู่ภาวะปกติและเข้าสู่ภาวะฟื้นฟู รวมถึงมาตรการภาครัฐต่างๆ เช่น โครงการประกันรายได้เกษตรกร มาตรการ “ชิมช้อปใช้” มาตรการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด และมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศอื่นๆ อย่าง “ร้อยเที่ยวเที่ยวทั่วไทย” และ “เที่ยววันธรรมดา ราคาซื้อโลก” เป็นต้น ซึ่งน่าจะช่วยหนุนภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนได้ในระดับหนึ่ง

Disclaimer

รายงานวิจัยฉบับนี้จัดทำเพื่อเผยแพร่ทั่วไป โดยจัดทำขึ้นจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่น่าเชื่อถือ แต่บริษัทฯ มิอาจรับรองความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ หรือความสมบูรณ์เพื่อให้ในทางการค้าหรือประโยชน์อื่นใด บริษัทฯ อาจมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ทั้งนี้ผู้ใช้ข้อมูลต้องให้ความสำคัญระมัดระวังในการใช้ข้อมูลต่างๆ ด้วยวิจารณญาณของตนเองและรับผิดชอบในความเสียหายทั้งสิ้น บริษัทฯ จะไม่รับผิดชอบผู้ให้หรือบุคคลใดในความเสียหายจากการใช้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลในรายงานฉบับนี้จึงไม่ถือว่าเป็นการให้ความเห็นหรือคำแนะนำในการตัดสินใจทางธุรกิจ แต่อย่างใดทั้งสิ้น